

zích daných účelem zákona, který soukromé vlastnictví jen potud obmezuje, pokud toho jest potřebí k provedení zamýšlené reformy pozemkové. I podmínky, úřadem k souhlasu připojené, musí se dle názoru nejvyššího správního soudu nalézati v těchto mezích, poněvadž by se jinak ustanovením podmínek, jež nejeví se potřebnými k zabezpečení provedení zamýšlené reformy, okruh úřední moci, dle svrchu řečeného účelem zákona daný, rozšířil a ničím pak omezen nebyl. Nelze však právem tvrditi, že by spornou podmínkou byl žalovaný úřad meze dané mu zákonem překročil. Vždyť zákon přídělový ze dne 30. ledna 1920 č. 81 sb. z. a n., který je jedním ze zákonů tvořících komplex zákonů o pozemkové reformě, v § 5 výslovně pamatuje i na účely bytové. Jestliže tedy žalovaný úřad uvažoval o tom, zda zamýšlený prodej neodporuje účelu pozemkové reformy, a zabýval se při tom i otázkou, zda udělením souhlasu toho za určité podmínky, totiž bude-li usedlosti použito k stavbě obytných domů pro zřizence firmy kupující, nesplní současně i účel zákonem sledovaný, a shledal-li, že účelu toho bude dosaženo, splní-li se v tom směru daná podmínka, nelze v tom spatřovati vybočení z mezí žalovanému úřadu zákonem daných ani libovůli a tedy nezákonnost.

Je tedy stížnost ve všech směrech bezdůvodnou a bylo ji zamítnouti.

#### Č. 985.

**Poplatek za usídlení v obci (Slovensko): Okolnosti, které byly směrodatné pro stanovení výše poplatku za usídlení, musí býti úřadem bezvadně zjištěny.**

(Nález ze dne 20. října 1921 č. 7062.)

V ě c: Firma T. A. B. v Z. proti městskému výboru v L. o poplatek za usídlení.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro vady řízení.

D ů v o d y: Výměrem — prohlásila rada města L., že bere na vědomí oznámení stěžovatelčino o jejím usídlení v L., a určila jí poplatek za usídlení částkou 5000 K, odvolavši se na § 4 statutu usneseného pod čís. 6097/19 a schváleného vládou.

Naříkaným rozhodnutím zamítl výbor města L. odvolání stěžovatelkou do výše předepsaného poplatku podané, poněvadž shledal výrok I. instance slušným a správným.

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvážil nejvyšší správní soud takto:

Jak patrně ze správních spisů a zejména ze znění statutu, o nějž úřad I. i II. instance svůj výrok opřel, jde o poplatek za usídlení v obci na základě ohlášky učiněné podle § 9 zák. čl. XXII. z r. 1886. Stěžující si firma nebere v odpor vyměření poplatku toho ve směru jeho přípustnosti a zákonitosti vůbec a nepopírá své povinnosti platiti jej, namítajíc pouze jeho nepřiměřenost. Vzhledem k tomu nejvyšší správní soud, který může naříkané rozhodnutí přezkoumávati pouze v mezích stížných bodů (§ 18 zák. o správ. s.), leč by šlo o zmatečnost, k níž bylo by z úřední moci přihlížeti, o niž však v tomto případě nejde, nemůže se zabývati otázkou



principiální oprávněnosti onoho poplatku, a zkoumati, zda a pokud uložení jeho nalézá vůbec opory v § 9 zák. čl. XXII. z r. 1886 a zda a jaký význam při tom má zejména i ta okolnost, že jde o osobu právnickou, nýbrž může věnovati svou pozornost pouze námitce nepřiměřenosti, již stěžovatelka jediné přivádí k platnosti.

Podle § 14 cit. zák. čl. XXII uložiti jest mírný poplatek, statutem města L. jest pak určena co do jeho výše hranice mezi 10—5000 K. Z toho je patrné, že jak zákon, tak i statut sledoval při stanovení poplatku toho cíl dvojí, jednak totiž zjednatí obci pramen příjmů, s druhé strany však upravití způsob vyměření dávky té tak, aby odpovídala v konkrétním případě poměrům osoby, jež obci oznámila svůj úmysl v jejím obvodu se usídliti. Této tendenci odpovídá zejména i ustanovení § 3 statutu, že z jednotlivých, uznání hodných příčin lze poplatek ten i sleviti. Výše poplatku musí tudíž býti úměrna majetkovým poměrům a platební schopnosti uchazečově. Tím dána jest směrnice obci při stanovení výše poplatku toho v jednotlivém případě a dostatečně naznačeny okolnosti, k nimž jí při tom jest přihlídati.

V daném případě uložen byl stěžovateli poplatek v nejvyšší přípustné míře 5000 K a setrval úřad při výši té, ačkoli stěžovatelka namítala ve správním řízení nepřiměřenost tohoto penízu a svou neschopnost zaplatiti jej. Byť i stanovení výše té v daných mezích bylo věcí volné úvahy úřadu, což nekryje se s libovůlí, musí úřad zjistiti okolnosti pro jeho volnou úvahu rozhodné, hodnotiti je a učiniti pak na jejich základě závěr odpovídající právnímu a skutkovému stavu, při čemž nejvyššímu správnímu soudu náleží zkoumati, byly-li okolnosti ty zjištěny způsobem bezvadným, odpovídajícím zásadám správního řízení a nedal-li se úřad při tomto úkonu vésti ohledy jinými, s intencí zákona se nesrovnávajícími.

Ze správních spisů ani z naříkaného rozhodnutí není patrné, z jakého skutkového základu žalovaný úřad vycházel a jakým způsobem základ ten zjistil. Jest tudíž řízení správní, na jehož podkladu naříkané rozhodnutí bylo vydáno, podstatně vadné, bránící činnosti nejvyššího správního soudu spolehlivě a bezpečně je přezkoumati ve směrech svrchu uvedených.

Pro tuto podstatnou vadu slušelo naříkané rozhodnutí zrušiti dle § 6 zák. o správ. soudě a náleží úřadu, aby přihlížeje k zásadám právě vysloveným odstranil nedostatek ten a vydal nové rozhodnutí.

#### Č. 986.

**Ochrana nájemníků:** \* Nájemník nemůže vytýkati jako vadu řízení, že úřad nevyslovil ve svém rozhodnutí, od které doby povolené zvýšení činže má působiti.

(Nález ze dne 20. října 1921 č. 13.206.)

Věc: JUDr. Adolf D. v P. proti nájemnímu úřadu v N. (za zúčastněnou stranu J. a M. J. adv. Dr. J. Neruda z Nuslí) o zvýšení nájemného.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.